

Bijlage 1: Statenmededeling Voortzetting VABIMPULS 2022-2023

Werkwijze, doelen/opdrachten en resultaten VABIMPULS

Werkwijze VABIMPULS

Eigenaren ontvangen via Stimulus een voucher waarmee een door VABIMPULS geselecteerde VAB-deskundige de eigenaar gaat adviseren bij de voorgenomen keuze voor beëindiging of omschakeling van de bedrijfsactiviteiten. Hierbij worden de mogelijkheden en onmogelijkheden van herbestemming van de VAB-locatie verkend, resulterend in een haalbaarheidsanalyse. Hiervoor is maximaal 30 uur (€ 3.000) beschikbaar en deze uren zijn 100% gesubsidieerd. Voor de begeleiding van de uitwerking van een plan dat als basis kan dienen voor een traject tot herbestemming is vervolgens maximaal 20 uur (€ 2.000) beschikbaar. Deze uren zijn voor 65% (max. € 1.300) subsidiabel.

De onafhankelijke deskundigen ondersteunen en begeleiden eigenaren bij het maken van hun keuzes en het verder brengen van hun plannen. Allerlei opties voor een nieuwe toekomst kunnen de revue passeren, van sloop tot verkoop, van overdracht tot herbestemming. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat toekomstplannen passen bij de wensen en mogelijkheden van de eigenaar, de ambities van de gemeente/provincie, de karakteristieken van het Brabantse landschap en dat ze haalbaar zijn. De onafhankelijkheid van VABIMPULS is een groot goed. Dat blijkt in de praktijk. Zowel bij de aanvragers als bij de overheden is er snel vertrouwen in de aanpak en de mensen. Voor het onderzoeken van een nieuwe toekomst is een nauwe samenspraak met de gemeente en vaak provincie nodig, of het nieuwe initiatief past op de locatie en welke vervolgstappen nodig zijn. Een goed gesprek met alle betrokken partijen over een verduurzamende herinvulling, is grotendeels bepalend voor een bevredigend resultaat voor alle betrokkenen. Daar waar een lastig vraagstuk speelt is zo'n gesprek van een nog groter belang. Vanuit VABIMPULS wordt sterk ingezet op 'anders denken, anders kijken en anders handelen'.

Doelen/opdrachten VABIMPULS

De inzet van VABIMPULS is gericht op het terugdringen en voorkomen van leegstand, het tegengaan van ondermijning, het stimuleren van vernieuwing in de landbouw en verbetering van de omgevingskwaliteit in het buitengebied van Brabant. VABIMPULS draagt daarmee bij aan de gewenste transitie van het landelijk gebied. Beoogd wordt om verduurzamende initiatieven te bewerkstelligen. Om hier mee vorm aan te geven helpt VABIMPULS eigenaren van vrijgekomen of vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (VAB's) of eigenaren die agrarisch om willen schakelen. Niet alleen om mee te denken en een nieuw toekomstperspectief te ondersteunen maar ook om zorg te dragen voor sociaal-emotionele begeleiding waar dat nodig is. Daarvoor is de voucherregeling opgezet. Naast het uitvoering geven aan de voucherregeling is een even belangrijk doel het opdoen van ervaringen met een andere aanpak voor de ontwikkeling en realisatie van initiatieven in het landelijk gebied en de opgedane kennis delen en verspreiden in het brede netwerk.

Resultaten VABIMPULS

Sinds 2017 is de voucherregeling als onderdeel van het VABIMPULS-programma uitgegroeid tot een omvangrijk programma waarin inmiddels 701 vouchers zijn uitgereikt. Een groot aantal is afgerond met veelal mooie en bevredigende oplossingen. Eind 2021 waren nog 385 aanvragen actief in begeleiding. Deze worden in 2022 voortgezet. VABIMPULS is in nagenoeg alle gemeenten in Brabant actief. Vanuit provinciale en lokale overheden (bestuurlijk en ambtelijk) en tal van intermediaire organisaties is er veel interesse in de praktijkkennis en -ervaring die door VABIMPULS wordt opgedaan.

Met ruim vier jaar ervaring en honderden initiatieven, levert het project – o.a. via webinars, een aanbod van workshops en uiteenlopende ateliers - belangrijke bouwstenen voor kennisontwikkeling en kennisdeling over de transitie van het buitengebied.

Beschikkingen	aanvragen	beschikkingen	Afgerond VABIMPULS	actief
vrijgekomen	367	326	168	158
vrijkomende	401	375	148	227
Totaal	768	701	316	385

Met inmiddels zo'n 700 deelnemende agrarische (niet actieve en actieve) bedrijven, ruim 40 deskundigen, 35 specialisten en 60 participerende gemeenten mag het duidelijk zijn dat projectbeheer, coaching, trouble shooting, kennisdeling en rapportage een aanzienlijk beslag legt op een bescheiden projectorganisatie. VABIMPULS-trajecten nemen toe in complexiteit. Er wordt daardoor steeds vaker (en intensiever) een beroep gedaan op ondersteuning of interventie van de projectleiding. Dat vraagt in 2022 creativiteit en wellicht prioritering. De omvang van de projectorganisatie blijft hetzelfde.

Een positieve constatering is dat gemeenten steeds actiever participeren in casus-overstijgende afstemming met VABIMPULS. Tegelijkertijd zien we dat gemeenten tegen hun eigen grenzen aanlopen qua ambtelijke capaciteit in combinatie met de hoeveelheid aan aanvragen die zij ontvangen van initiatiefnemers mede als resultaat van de begeleiding door VABIMPULS. De voortgang om vraagstukken op te lossen staat daarmee onder grote druk.

Ook relevant om te melden dat aanvragers/initiatiefnemers positief zijn over de ondersteuning en dienstverlening van VABIMPULS. Ook hierbij wordt de onafhankelijke rol en positie vaak genoemd als waardevol.